

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 23 ΜΑΪΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α'

ΘΕΜΑ Α.1

- A.1.1 α.** Σχολικό βιβλίο, σελ. 79. «Ψήφιση της αρχής της δεδηλωμένης το 1875. Η ιδέα ανήκε... κυβερνήσεις πλειοψηφίας»
β. Σχολικό βιβλίο, σελ. 93 «Στα μέσα του 1910... στους Φιλελευθέρους»
γ. Σχολικό βιβλίο, σελ. 153 «Η ελληνική κυβέρνηση... και οριστική στέγαση»
A.1.2 α. → Σ **β.** → Λ **γ.** → Λ **δ.** → Σ **ε.** → Σ

ΘΕΜΑ Α.2

- A.2.1** Σχολικό βιβλίο, σελ. 73 «Ο Κωλέττης, ως αρχηγός... για τη διαδοχή»
A.2.2 Σχολικό βιβλίο, σελ. 216 «Ο Αλέξανδρος Ζαΐμης... του Κρητικού Ζητήματος»

ΟΜΑΔΑ Β'

ΘΕΜΑ Β.1

- α, β:** Σχολικό βιβλίο, σελ. 94. «Με αφορμή τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο... υπέρ της ουδετερότητας της Ελλάδας».
Στην πηγή Α (Κείμενο Α) παρατίθεται το Υπόμνημα του Ελευθέριου Βενιζέλου προς τον βασιλιά Κωνσταντίνο, όπου είναι ξεκάθαρη η πολιτική θέση του Βενιζέλου· σύμφωνα μ' αυτήν η Ελλάδα δεν θα έπρεπε να παραμείνει ουδέτερη, αλλά να συμμετάσχει στον πόλεμο όχι μόνο για ηθικές υποχρεώσεις αλλά με σκοπό τη δημιουργία μιας μεγάλης και δυνατής Ελλάδας. «...καλούμεθα να μετάσχωμεν τού πολέμου όχι προς εκτέλεσιν ηθικών απλώς υποχρεώσεων αλλ' επ' ανταλλάγμασι... θα δημιουργήσωσι μίαν Ελλάδα μεγάλην και ισχυράν...»
Στην πηγή Β (Κείμενο Β) του Κ. Ζαβιτζιάνου έχουμε την μεταφορά της άποψης του βασιλιά Κωνσταντίνου, ο οποίος πίστευε ότι ο πόλεμος είχε στρατιωτικά κριθεί και ότι η νίκη των Γερμανών ήταν βέβαιη. «...Κατά τον Κωνσταντίνον... η γερμανική νίκη ήτο πλέον ασφαλής».

ΘΕΜΑ Β.2

- Σχολικό βιβλίο, σελ. 146 «Οι πρώτες απογραφές... όπου είχαν ζήσει»
Σχολικό βιβλίο, σελ. 149 «Το πρώτο διάστημα... στη νέα πατρίδα»
Στο παράθεμα που αποτελεί μαρτυρία της Καλλισθένης Καλλίδου, επιβεβαιώνονται οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης, κυρίως των προσφύγων που έφταναν πρώτοι στην

Ελλάδα. Ήταν αναγκασμένοι να παραμένουν πολλές μέρες στα βαπόρια κι όταν φτάνανε στον Πειραιά δεν γνώριζαν ούτε την τοποθεσία, ούτε πού κατευθύνονταν. «Έπειτα φτάσαμε στον Πειραιά... μόνο τα σύρματα ξέρω». Ταλαιπωρούνταν πολλές μέρες για να τους καθαρίσουν, χωρίς τις στοιχειώδεις συνθήκες υγιεινής, γεγονός που πέρα από τη σωματική συνεπαγόταν και μεγάλη ψυχική ταλαιπωρία. «Μας γδύσανε... φορούσαμε στον κλίβανο... μεγάλο ρεζίλικι... είκοσι μέρες κράτησε». Οι συγκεκριμένοι πρόσφυγες βρέθηκαν, σύμφωνα με το παράθεμα, από τη μια μέρα στην άλλη, από την Αθήνα στα σοκάκια της Θεσσαλονίκης, έχοντας πέρα απ' όλα τα άλλα να αντιμετωπίσουν και την επιφύλαξη και την καχυποψία των γηγενών κατοίκων. «Από τον Άι - Γιώργη... στη Θεσσαλονίκη μας φέρανε... Στα σοκάκια της Θεσσαλονίκης πεταμένοι ήμαστε... προσφυγιά! λέγανε και περνούσανε...».